

Megjelenik a lap **Temesvárott** minden **kedden**.

Előfizetési díj akár helyben, akár postai szétküldéssel:

Egész évre 6 ft. pp. = 6 f. 30 kr. ujp.

Fél évre 3 ft. pp. = 3 f. 15 kr. ujp.

A helybeli előfizetők a lap házhozordásáért rendelést tehetnek a lap kiadó hivatalában.

Szerkesztői iroda: belváros, **Bécsi utca 68. szám, első emelet.**

DELEJTÜ.

A tudomány, anyagi érdekek és szépirodalom közlönye.

Jelige: Csak az a nemzet vész el, mely önmagát elhagyja.

Előfizethetni helyben a szerkesztőségnek, vagy a helyb. könyveskereskedésekben; vidéken minden cs. kir. postahivatalnál a szerkesztőséghez utasítandó bérmentes levelekben.

Hirdetések minden közhasználatban lévő nyelven fölvetetnek. A beiktatásért minden három hasábos egyes sorért 4 p. vagy 7 uj krajcárnyi díjszámítatik.

Kiadó hivatal: belváros, **Bécsi utca Uhrmann Márton műkereskedésében.**

Kedd, január 28. 1861.

5. szám.

Negyedik évi folyam.

Mi a teendő?

Midőn az anyaországhoz visszacsatolta aldunai részekben is a vármegyei gyűlések beállanak, és főleg a vármegyék szerkezése a feladat egyik leglényegesebb vitatásul szolgáló — talán helyén lesz egy kis eszmecserét előidézni, és kérdezni mi a teendő?

Ő Felségének október 20-án 1860-ik évben közre bocsájtott manifestumával a volt absolutismusi rendszer száműzetett.

Ezen manifestum nem felel meg ugyan minden tekintetben Magyarország alkotmányos fogalmainak és jogainak; de nagy elv rejlik azon nyilatkozványban, melyet tisztelettel és hódolattal fogadnunk kell; t. i. azon a világ előtt tett nyilatkozatban, hogy ő Felsége alkotmányos fejedelem akar lenni, és jogait a pragmatica sanctióra alapítja. — Az érintett Manifestumnak másik lényeges része pedig az: hogy az ut is megnyitott, melyen elindulhatunk, és melyen alkotmányos formában, honunkat alkotmányos jogaira és terére visszavihetjük.

Az átalakulást a honnak legnagyobb része békés uton kívánja keresztül vinni.

Békés politikai uton tehát ugrás nem célszerű; de egy állomány átalakítását rögtönözni sem lehet, ha csak rombolni nem akarunk.

Alkotmányos országban két hatalom nem létezik. Egyik a másikat nem ignorálhatja, a mely hatalom pedig a másikat ignorálja, az az erőszak terére lép.

Az ily állapotban a viszonyokkal meg kell barátkoznunk, s ezen elvhez tartva, azon hatalmat, melyet honfias feláldozással s elszántsággal dicső honfiak azt mint ideiglenes vezérlők kézbe vettek — pártolnunk kell, és kötelességünk velük kezdet fogva haladni.

Lássuk tehát az érintett elvekből kiindulva, mi a teendő?

Mindenek előtt méltán kívánhatjuk, hogy az adminisztrációban lévő vegyes házasságból kibontakozunk.

Ezen viszonyokat pedig talán következőképen lehetne leghamarább és célszerűen felbontani.

1-ör. A magyar kir. hétszemélyes tábla állitassék helyre. *) A bécsi legfőbb törvényszéknél lévő Magyarországi tanácsosok költözködjének Pestre, és hozzák magukkal az ottan lévő Magyarországi pereket végelitelésül.

A főtörvényszékeknek pedig hagyatassék meg, hogy

*) Megtörtént már.

(Szerk.)

egy kituzendő napon tul pereket többé Bécsbe ne küldjenek.

2-ör. A magyar királyi tábla helyreállítása nyilvánitassék és az országos gyűlés végintézkedéseig a fentálló főtörvényszékek a magyar kir. tábla kerületi osztály nevezetét viseljék.

És minthogy a magyar nyelv hivatalos nyelvvé emeltetett — a disponibilitásba teendő tagjainak helyét az ország bírása honfiakból pótolandja.

3-ör. A fentálló cs. kir. megyei törvényszékek vármegyei törvényszék nevét kapják.

Az idegen elemnek disponibilitásba tételével a vegyes törvényszéknél megürülendő tanácsosi helyek, a főispán candidatiójára, mely végett a vármegyével tanácskozni fog — az ország bírása a megyebéli egyénekből pótolandja.

4-er. Az ország alig fog a hon több százados alkotmányos typusától eltérni és túrni: hogy a járásokban két külön hatalom hivataloskodjék.

Ezen ősi typus fenntartását mint az olcsóbság mint a célszerűség támogatja; kérdés tehát a szolgabírákra mit lehessen bírni.

E részben úgy látszik legcélszerűbb lenne a szolgabírákat a következőkre szorítani.

A rendes politikai hatóságon kívül, a szolgabíró esküdt társával mint bíró eljárand.

a) A mezei rendőrség ügyében az 1840-ik évi t. c. értelmében, azon változtatással: hogy lopási bűnnek csak azon tény tekintendő, melynek értéke 25 fttól o.é. felülhalad.

A törvényszék elejébe tehát csak a 25 fton tuli lopások fognak büntetésül terjesztetni — a 25 fton alóli tényeket a szolgabíró mint kihágást bünteti.

Ennek folytán a büntető törvénykönyv 174. cikkét II. és 175. §. II. oda kellene változtatni, hogy az értéknek 25 fton tulinak kellene lenni.

b) Minden polgári természetű követelelés — a váltókat ide nem értve — melynek értéke tőkében 500 fton felül nem mul.

c) Mind azon követelelések, melyekre néve a részek követelevény által magukat a szolgabíró bíróságnak alávetik.

Egyébiránt magától értetődik: hogy a bíróság illetősége az adósnak lakhelyét követendi.

Az eljárásban akár az 1836-i XX. törvénycikket,

akár pedig a fentálló perrendtartás rendeleteit a szóbeli perekre nézve kövesse, mindegy, sőt az utóbbinak 46-ik §-a jobb utmutatásul szolgál.

d) A vásári bíróság az 1836. évi XVIII. t. cikk értelmében, ott hol rendezett tanács nincsen.

e) Csódtömegek 1000 fnyi értékig. — E részben az újabb német törvényekhez alkalmazkodjanak, mert jobbak, rövidebbek, világosabbak, tehát jobbak az 1840-i XXII. törvénycikknél.

f) Minden birtokháborítás a polg. perrendtartás 28. fejezete szerint.

g) A lak- és haszonbéri viszonyok, ha a követelés 500 ftot felül nem halad.

h) A vármegyei törvényszék ítéleteinek végrehajtása. E részben a polg. perrendtartás 22-ik fejezetét kövessék, mely az 1838-ik XV. törvénycikkelytől csak abban különbözik, hogy szabatosabb a német törvény és a megszünt birtok privilegiumit, mint zálog sat. — nem ösmeri.

i) Minden provisorialis biztosítás, mint sequestratio, admonitio, személy letartóztatás sat. a mennyire a részt veszedelem forogván a késletben, nem a perbirósághoz, hanem a szolgabíróhoz folyamodik.

k) A hagyatékok tárgyalása 1000 ftig.

A felebbvitel a fő törvényszékre megyen a szolgabírói ítélettől.

A bélyegtörvények addig, míg az országgyűlés nem rendelkezik épségben maradván.

A szolgabíróságnak az előtte lefolyt perekben, semminemű taksa vagy napibér nem járul.

Ha pedig a szolgabíró vagy esküdt társa polgári ügyekben kirándulást tesz, mint p. o. végrehajtás, összeírás, elzárás, szemvizsgálat sat. — akkor a szolgabíró 4 ftot, az esküdt pedig 3 ftot napibérül, és fuvarbérül 1 ftot minden mértföld után számíthat fel, mely költségeket az illető rész köteles vinni s illetőleg előlegezni.

Ha valamelyik rész az eféle felszámlálással magát tulterheltnek érzi, a vármegyénél tegyen panaszt, s ez közgyűlésileg tárgyalassék.

Minden kézbesítés a község jegyzője útján történjék, miért annak minden kézbesítés után — ha több alperesek is vannak — 40 kr. o. é. járul.

A telekkönyvek a vármegyei törvényszéknek adassanak által s ottan vezetessenek.

A meglévő telekkönyvi hivatalnokokból, a honfiak — a mennyire alkalmasak — a szükséghez képest a vármegyei törvényszéknél beosztandók.

Az árvapénztárak, a mennyire árvabizottmány kezelése alatt vannak, ottan maradandanak. — A királyi kincstári hivataloknál lévők ideiglenesen ottan hagyatnak. — A járásbeli szolgabíró azonban felügyelend azokra, és kiadást a vármegyei törvényszék utalványozása nélkül tenni nem szabad.

Büntető tárgyan.

A szolgabíró esküdt társával a kijelölt kerületben vizsgáló s ítélő bíró is leend.

Vizsgáló bíró leszen mind azon cselekvésekre nézve, melyeket a fentálló ausztriai büntető t. könyv büntetteknek vagy vétségnek nevez. — Itélő bíró pedig azon tetteknek nézve, melyeket az érintett törvénykönyv mint kihágásokat sorol fel.

Mint vizsgáló bíró meghallgatja a vádolót vagy károst s annak tanuit — emberhalál vagy nehéz testisértés esetében pedig az orvosi láttelelet [is elrendeli. — Azután meghallgatja a vádlottat és tanuit, és nyomozva a nyomozandókat, mihez inkább természeti ész és logika kívántatik mintsem irott utmutatás, az irományokat a bünösnek keresztlevelével, vagyonkimutatással és magavi-seleti bizonyítvánnyal ellátva, a vármegyei törvényszékre küldi. A vádlott pedig, ha csak öt éves nehéz börtön nem vár reá, hanem koborló, vagy másképp nem ösmeretes gonosztevő, és ha a megszökéstől nem lehet tartani, a büntető rendszer 156 §-a értelmében kezesség mellett szabad lábon hagyatik, ellenesetben pedig az irományokkal együtt letartóztatásba küldi.

A vármegyei törvényszék elnöke az irományokat a tisztí ügyészhez utasítja; a tisztí (ideiglenesen álladalmi) ügyész indítványt készít, azt a törvényszékre terjeszti, s a törvényszék vagy felhagy a további vizsgálattal és eljárással, vagy pedig végtárgyalást rendel, hol a tanuk megeskedtetnek, a részek meghalgattatnak és végítélet hozatik.

Ekképen a bünt. rendtartásnak mind azon hosszadalmas és hátráltató rendelvényei és vizsgálati eljárás megindítására (7. fejezet) s a perbefogatás iránti határozványai (§. 142 és 200 sat.) s az azzal kapcsolt felebbezések megszűnének.

A szolgabíróság mint bíró eljárand, elitélend mind azon tetteknek nézve, melyek a b. t. II. részében mint kihágások elősoroltatnak.

Csak a felebbvitelben lenne különbözés; mert a 278. egész 299-ig sat. amint eziránt az igazságügyi ministerium 1858. évi junius 20-án kiadott rendelvénye bővebben intézkedik, némely tárgyakban a felebbvitel a főtörvényszékre, a legnagyobb részben pedig a vármegyei gyűlésre, s a királyi helytartó tanácshoz menend.

Az eljárás rövid; meghallgattatik a panaszos és tanui, meghallgattatik a kihágó és tanui. — A panaszosnak feladása egy kifogáson kivüli tanu által támogatva, elég az elitélésre, ha csak a tanuk többsége a vádat el nem enyészti.

Ott hol a törvény a kihágásra legalább is egy honnapi fogságot rendel, a tanuk megeskedtetnek. Egyéb-iránt becsületszó alatt tanuskodnak.

Ha a vármegye felebbezés útján találja, hogy egy tett, mely magában büntett, helytelenül kihágásul fogadattott fel, az irományokat a főtörvényszékre igazitandja.

Az egész büntető perrendtartás eljárási lénye ebben van lehetőleg összevazva.

A vizsgáló bíróságnak a büntető eljárásban sem napibér, sem fuvarbér nem járul, hanem a politikai és büntető eljárásokra egy pauschalet kapnának. Nyugtatónyozni csak azon fuvar lehet, mely a rabok börtönbe küldetésére használtatik, és az elitélték által megtér itendő.

Az előrebocsájtottak alapján az átalakulást minden veszély nélkül ekképen lehetne keresztül vinni.

Határozatnék egy nap, melytől kezdve az ezentul indítandó magán ügyek és támadható büntető tettek, csak az illető szolgabírótság előtt indíthatnak meg.

Határozatnék egy nap, melyen a cs. kir. járásbíróságok megszüntetnek.

Ezen napon a járásbeli főszolgabíró esküdt társával, az eddigi járásbíróstól az írományokat átelveendi.

Azok közül azokat, melyek a szolgabírótságot illetik, a kerületi szolgabírósnak fogja folytatás, bevégzés s elítélésül átadni.

Azok, melyek a vármegyei törvényszékre tartoznak, a telekkönyvekkel együtt oda küldetnek.

A bevégzett perek, az az a melyekben már az executio is megtörtént, az anélkül is érvénytelen politikai írományokkal a vármegye levéltárába igazíttatnak és letétetnek.

Ekképen az újabb tárgyakra nézve az igazság-szolgáltatás utja megnyílik, a függőkre nézve pedig a iuristitium csak azon időre szoríttatik, mely az átvételre szükséges; ezen rövid idő pedig tekintetbe nem vehető, mert azon idő alatt az öszvehalmozott tárgyak a fentálló járásbeli hivataloknál sem fognának bevégezteni.

Aggodalom a követendő törvények iránt.

Ha a dolgot közelebbről tekintjük, alig ha nem fogunk azon meggyőződésre jutni, hogy Magyarországnak e jelenkorban van ugyan közönséges álladalmi törvénye, melyben alkotmányos léte alapszik, de nincsen magánjogi törvénye azokon kívül, melyek 1836. évtől kezdve hozattattak, és többnyire az ausztriai törvényből vétettek által s a fentálló ausztriai törvényben ismét, csak hogy szabatosabban feltalálathatnak.

Magyarországnak régi törvényei a feudális viszonyokból eredtek, és leginkább az ösiségi s a nemesi birtokkal járt privilegiumok igényeivel foglalatoskodnak; ezeknek ideje azonban lejárt és magánjogi viszonyokra nézve marad ugyszólván semmi.

Magyar jurista, ha az austriai törvénykönyvet átolvassa, és Kelemen, Slemenics és Kövi munkáikkal öszve hasonlítja, önkénytelenül azon meggyőződésre jutand, hogy azzal lelkiösmeretesen nem mondhatjuk: „Censeo Carthaginem delendam esse“ és hogy azt az ország gyűlése is némely változásokkal hihetőleg elfogadandja. Az igazság alapja az egész világon csak egy lehet, némi helyviszonyokhoz alkalmaztatva. Így p. o. az ausztriai polg. t. k. 744. §-át okvetetlenül azonnal kellene megszüntetni; mert bizony fogalmaink s érzelmeink ellen van, hogy Jure ascendentium, akkor mikor még családbeli tagok léteznek, a családi vagyon egy része egészen idegen kezekre jusson.

A volt polgári perrendtartásunk a művelt korszellemnek éppen meg nem felel; mert csak senki sem kívánhatja, hogy minden kifogást éveken által hajtsuk keresztül, és hogy évek mulva a kir. tábla mondja: Judicatum, activatum, vagy institutum stabiliri, a mint 1827. évben láttam egy pert, hol a kir. tábla a perfolyamának éppen századig esztendejében mondá: Activatum Fa-

miliae Szakadáty contra Capitulum Veszprimiensem. Stabiliri; holott az ausztriai perrend szerint a kifogásokat többnyire a fődologgal együtt már a perbeszédbe kell felhozni.

Büntető törvénykönyvünk éppen nincs; a Corpus Jurisban lévő „Praxis Criminalis“ egész kincsünk, s az önkény volt a bíráló.

Adó tárgya:

Igaz, hogy a fenálló adó törvényellenes. De lehet-e ház költség nélkül? és ha nem lehet, szabad-e nekünk országgyűlésen kívül adót kivetni?

E részben tehát alig marad egyéb hátra, mint a körülményekkel megbarátkozni, a direct adót minden zaklatás nélkül beszédni segíteni. Az indirect adózás behajtásában pedig a kincstárt nem akadályozni, és végtére a kormány utján kieszközölni, hogy azon több, mint egy millióból, mely a volt vajdaságra 1861-i esztendőre praelimináltatott, a szükséges költségek fedezésére, a vármegyéknek is a megkívántató öszveget kijuttassa.

Mivel pedig végtére a kormányt nem ignorálhatjuk, ezen nézetek elfogadását is mielőbbi életbeléptetését a kormánytól kikérni.

Szabó Antal.

Levelezések.

Német-Szt.-Péter. január 18-án. Az 1860-ik october 20-ki csász. diploma környékünk lakosságát is a 11 évig tartott dermedt állapotából, habár nem is egészen, de legalább részben felvillanyozta; — minek következtében ismét szabadon élni kezdett azon istentől belénk öntetett tulajdonnal, mely által magunkat az állapotoktól megkülönböztetjük; kezdett ugyan is hazája boldogsága előmozdításától gondolkodni, s ezen gondolatok valósítását különféle nézetekkel támogatni.

Habár a papíron eldarabolt édes hazánknak ezen részében is, minden áron elakarták az egyenetlenség maszlagát hinteni, — s el is hinték, — de hála az égnek, nem azon sikerrel, melyet innen halászni reméltek: — mert dacára minden fondorkodásnak megértette, s mennyibe a körülmények engedték követelte is, — különösen a marospataki községek az édes anya szavát és tanácsát. — Meggyőződött ugyanis ezen nép 11 évi mostohasága azon hitében, miszerint boldog ismét csak ott lehet, hol ezt ő századokon keresztül élvezé. — A legfelsőbb diploma hallatára öröm fogá el keblét ezen népnek, de annál nagyobb volt aggodalma, midőn megtudá, hogy Bánságnak az anyaországchozi visszakebelezése csak feltételes, mert a különféle szárnyalt hírek már már ingatni kezdék a jó hitűeket is, és csak szomoruan és némán kénytettek mindeneket látni és hallani mi a szomszéd megyében történik municipális ujja teremtése körül; — mig az ujév hirdeté Bánság anyaországchozi visszakebelezését, mely hir a legkellemetesebb benyomást tette; — s azonnal leheté Uj-Aradon és a maros-

mentén fekvő községekben a magyar nemzeti lobogókat, mint a lakók testvéri érzületük zálogát templomon és a községházakon látni.

Örömöt sugárzó alakkal találkozott az ember polgártársaival uton utfélen mintegy mondva: hogy annyi századokon át jó és bal sors között oszták meg jólétben örömeiket és balsorsban keserveiket.

Tetézte ezen örömként méltóságos főispánunk Némethi Damaszkín János ur január 7-ről kelt kiáltvány, hol a többi közt ez áll: „egy cél felé törve, egy közös érdek által egybefűzve mindnyájan vállvetve működendünk szeretettel megynk jóllétét s virágzását előmozdítani;“ ezen kevés szavakban igen sok van mondva.

Én mindehez csak azon szerény nézetemet csatolom, hogy megyénkben létező különféle nemzetek aleendő megyei tisztujtásnál tekintetbe legyenek véve; — és ha a magyar, ki oly sokszor tulbuzgóságot tanusított nagylelkűségében, tegye azt most is, mert itt van egy fényes helye annak, hogy ezt szem előtt tartsa; mert csak is úgy reménylhetjük, hogy vállvetve működendünk megyénk jólléteért és virágzásáért; — nehogy a többség elégületlensége megyénkben is mint a szomszéd Aradmegyében a magyarok eljárása ellen nyíltan és méltán nyilvánuljék; mert félretéve azt, hogy a tiszt helyekre kijelöltek, megváltoztattak, — még a választásban is egy elnem hallgatható hiba történt, mi felette szembetűnő volt egy a választást nem érdeklőre nézve; — ugyanis: a méltóságos főispán ur által három a tiszt állomásra kijelölt egyen nevét felolvastván, a főispán közelében szembe helyet foglalt választmányi tagok — kiket egy párton lenni állítanak, egyes akarattal a három jelöltek közül, egyet ki nekik tetszett kikiáltották. A főispán ő méltósága csak is a közellevők kiáltásait hallá, mire lecsendesítvén a bizottmányi tagok lármáit, — a közellevők által felkiáltottat úgy jelölé ki tisztnek, mint a többség által kikiáltottat, — mire ismét a mgos főispán ur közelében lévők nagy éljenekkel helyeselték a határozatot, holott a mgos urtól távolabb eső többség egész mást kívánt. Az ily módon történt tisztválasztás a közép és alsó osztályban nagy elégületlenséget okozott; ily elégületlenségek elhárítása tekintetéből célszerű lenne a megye tisztségére jelölteket hirlapilag, vagy más-ként nyilvánossá tenni a megye lakosságával, legalább 10 nappal előbb a leendő tisztválasztásánál; — hogy az olyan ellen, ki a kijelölt hivatalra egy vagy más, a haza ellen elkövetett vétségéért a kijelölt hivatalra nem érdemes, a vádak bejelentődhessenek; és az alapos vádak kimutatása után a kijelöltek sorából kitöröltethessék; egy ily szerkeztett megye tisztségei jelölt lajstrom ellen, szót senki sem emelhet. Igen célszerű lenne továbbá a választás, ha ez oly tágas helyiségben történhetnék meg, hol a kijelöltek nem kikiáltás, hanem az első jelöltre jobbra, a második középre, és a harmadik jelöltre balrai történendő állás által a bizottmányi tagoknak tudassék meg, kit kíván a többség, — az ily eljárás nem csak a kellemetlen kiáltozástól

mentene meg mindenkit, de a szavazást is mellőzné, s így gyorsabban és igazságosan is haladna a választás.

Vannak némely megyék, melyekben a 11 év alatt szolgált cs. kir. hivatalnokok a megye tiszt hivatalra nem érdemesültek; — s a fentirt idő lefolyta alatt számtalan hivatalnokokkal kel le megösmerkednünk, és örömmel elkell ismerni, hogy többen a hazánkba születettek közül, ezen nehéz s vi szontagságos időkben is, szorgalmuk és igazságszeretetük által kinyerték a nép bizalmát, s mint ilyeket helyén volna-e a megyetisztség jelöltek sorából kihagyni? — Kivált ha azok az 1848. és 1849-ik években is a hazánk szolgáltak? — bizonyára nem! —

A Bánság anyaországhozi visszakeblezése okot ad az illetőket figyelmeztetni: hogy az elhanyagolt volt országos gazdasági egyesületet, Temesvárott mielőbb fiók-gazdasági egyesületté alakítsák át.

Kalmár Antal

Magyar-Szent-Márton, január 20-án 1861. Tekintetes szerkesztő ur! „Nagy istenünk szent áldása azok fölött, a kik sz. János intései szerint, nem csak szóval, hanem cselekedettel is felebarátuk iránt szeretetüket tanusítják“ e szavak lebbentek el Ujjécs községe lelkes lelkipásztora ajkairól, s kész lett az aláírási iv, melyet a fentisztelt lelkész ur 10 o. é fttal nyitott meg s a derék község élükön a honoratorok csak hamar 87 ft. 21 $\frac{1}{2}$ krt gyűjtött a szerencsétlen M. Szt. mártoni vizkárosultak feleségelésére; ezen kívül számos kenyeret hoztak a házaikból kiszorult szegény menekültek számára. Fogadja a jószívű község szegény szerencsétlen hiveim nevében a sziv legőszintébb háláját! Isten a jók jutalmazója fizesse százszoros áldásaival vissza.

Folyó hó 16-án tette az ujjécsi kerület főt. Bódi Antal főesperes ur lelkes szónoklatával Torontál megye mélt. főispánjánál tisztelgését. M.-Szt.-Márton községe is szóba jött, s örömmel hallá mikép tek. Iszekutz ur, volt ittebei tisztartó lön ő méltósága által a Bega csatorna ügyeiben teljhatalmu főispáni biztosul kinevezve. Ily tapasztalt és erélyes férfit vezető mellett most már a nagyobb bajtól nem igen félhetünk.

M.-Szt.-Márton községe elhatározá felírásban megkeresni a biztos urat, mikép kérné meg a szerencsétlen község nevében főispán ő méltóságát, rendelne részrehajlatlan vizsgálatot, vajjon mi és ki az oka, hogy a szerencsétlen vésznapok alatt M.-Szt.-Márton tökéletesen magára hagyatott, és a bünösök bünhödjenek, és a menyire a bünösöktől kitelik; a vizokozta károkat térítsék meg, hogy így az utódok okulva a legelhagyatottabb községekre is több gondjuk legyen, mint eddig volt

Január 22-én jó hozzánk báró Nikolits Milos mint főispáni biztos a községi képviselők megválasztása ügyében. Szivesen várjuk és látjuk!

Szerkesztő ur! Bocsánat ha szerénységét megsértem; de álljon itt, mert minden krajcárról a nyilvánosság előtt számolni akarok, a mit szegény hiveim nevében kezemhez veszek, álljon itt ama nemes tette, melyel ujlag érvet adott ama közmondásnak: „bis dat qui cito dat. Köszönet a szerencsétlenség első napjaiban adott 30 o. é. ftért. Könyekkel fizette vissza önnek nagylelkűségét hiveim szegénye. *)

Berecz Imre.

Nagy-Becskek, január 24-én. Főispánunk ő méltóságának azon elhatározása, hogy a megyei közgyűlésre küldendő követek választása községenkint biztosok jelenlétében és ellenőrködése mellett történjék, saját nézetünkben tolmácsolván városunkban jól fogadtatott és örültünk, hogy alkalom nyílik nekünk is önkormányzatunk gépezetének szervezéséhez hozzájárulva, alkotmányos életünket megkezdhetni.

E szép reményünkben azonban fájdalom, csalódtunk. Főispáni biztosaink hivatásukat fel nem fogták, kötelességüket nem ismerték és megfoghatatlanul legszentebb polgári jogunk gyakorlatát eltorzítottatni engedék.

Nem akarjuk felhozni, hogy a biztosok elmulaszták városunk intelligenciájával tájékozás és talán egy javaslati névsor előleges elkészítése végett értekezni; nem kívánjuk vitatni, hogy a választás f. hó 23-án reggeli 9 órára történt rögtönzött kitzúzése kellő időben, kiterjedésben és módban közhírré nem tétetett, — de hogy a biztos urak egy 16—17000 lakosságú városban ily rendkívüli alkalomnál városházunk szűk teremébe — alig 200, talán nagy részt nem is szavazatképes egyénnel — magokat beszorították, a később jötteknek a hozzáférhetést lehetleníték és ezáltal a választók kilenc tizedrészét szent és törvényes joguktól megfosztván, a néhai ólmos botoknak a jó torkokkal ledorongoltatás helyettesítettni hagyák, ez oly tény, mely az — a nélkül is felekezeti szűkkeblűség által jellemzett —

*) A szegény bánásiak részére még mult évből rendelkezésünkre maradt öszvegből adtuk ez öszveget, tehát nem bennünket illet a dicséret. (Szerk.)

választások érvényességén nagy csorbát ejt és hite-
löket egészen megingatja.

Hazafiság erény de nem érdem; honunk és polgártársaink iránti kötelességeink teljesítése tartozás melyet lerovunk. X.

Nyilatkozat.

Tisztelt szerkesztő ur! A Delejtü ez évi 4-dik számában, 1861-ik évi január 17-én kelt nagybecskereki tudositásban többek közt a gymnasiális igazgató ellen megtámadás intéztetik, állittatván, hogy ő a mult időben a germanizátorok nagy tömegéhez csatlakozott és abbeli elveihez vagy irányához most is hű maradt volna

Miután ezen fentérintett gyanusítás által egy az egész város közönségétől tisztelt és mint nyilvános pályája terén, mint társadalmi életében mocsoktalan jellemü férfi támadtatik meg, alólirottak polgári kötelességünknek tartjuk, nevezett gymnasiális igazgató becsületének anonym csonkítója ellen ezennel föllépve, közlését — mindaddig mig szavait adatokkal nem bizonyítandja — alacson rágalomnak kinyilatkoztatni, annyival inkább mivel a köztiszteletü igazgató minden körülmények közt magát oly jó hazafinak tüntette ki, hogy e tekintetben bizonyára egy N.-Becskekereki polgár által tul nem szárnyaltatott, legkevésbbé pedig a szóban forgó rágalmozó cikk gyanus írója által.

És hogy e nézetünk városunk egész lakossága által osztatik, bebizonyítá helybeli casinónk választmánya tegnapi ülésében, midön számos vegyes nemzetiségü s felekezeti tag jelenlétében és helyesléssökkel a bántott iránti közbecslést és a rágalmozó iránti rosszalást jegzőkönyvbe vétetni elhatározta.

Kérjük tehát tisztelt szerkesztő urat mikép e nyilatkozatnak becses lapjában tért engedni sziveskedjék és hazafiui üdvözlettel tisztelve maradunk Nagy-Becskekereken január 25-én 1861.

Mihalovits Miksa. Viola Zsigmond. Botka Lajos. Parcsetich Rákóczy Hugo. Menczer Mihály.

T Á R C A.

A két fivér.

Eredeti beszély.

Irta Csepei Árpád.

(Folytatás.)

Ily kedély állapotok s visszaható viszonyok között találjuk egyéneinket. . . . A szerelmes pár gond nélkül telepedett egy hárs hivesítő árnyaiba, mig a gyermekök boldog-

ságán örvendező szülők, mosolygó arccal sétálák át a kert egyszerű lugosait. E közben a nap biborszínében áldozik le, arany sugarait mintegy bucsucsókul lövelve még egyszer vissza, a már nem sokára elhagyandó földre. Az estveliszellő fuvalmaitól titkosan susognak a jegenye sudarai; majd az ákácok huzzák öszve álomra bádjadtt levelkeiket; a kis bájdalár andalítólag csattogá el alkonyimáját nyugodtan ülven el reá epedve váró párocskájához. Az estvéli hűvös lég jótékonyan oszlatá el a rekkenő hőség tömötségét, mig a lehullott harmat uj életet látszik önteni a tikkadt növényvilágra. Majd a teli hold emelkedék föl ábrándos képével, a

láthatár szélén, halavány fénye kétesen özönölvén el a homályos tárgyakat, andalító sugarait a boldog szerelmesekre lövelvén, kik azt úgy elnézik, úgy szeretik . . .

A kert kőfállal üvedzett szélein cserjéjékel sűrűn beültetett ut vonul el; a legszemesebb figyeltől is alig észrevétve, annak sötét árnyaiban egy fekete emberi alak vonul szerelmes párunk közelébe. Már kiveheti jól azoknak egyes szerelmi önlengéseit, lázadt indulata guny mosolyt von ajkaira. Jobbja egy hatalmas rézfokost szorit, melynek gyilkoló hatalma oly biztos előtte.

Ha most — egy kis fellegből kibukkanó holdfényénél — jobban vizsgáljuk a sötétlelkű kísértőt, a fekete suba, szép barna arc és fekete fürtös haj, mely mélyen szemébe vont kalapja alól göndörödik le, híven fölismeretjük a leskelődő lényben azon ifju, kit Balkányi Endre név alatt már jól ismerünk. Most fölhegyezve igyekszik meggyőződni arról, mit eddig csak gyanított. Személyesen akarta hallani a szót, a mely őt poklokra kárhoztatja.

De lépünk mi is közelebb s legyünk szemtanui egy pár szelid lélek szerelmi nyilatkozatainak.

Vannak percek, a midőn ily két rokonsziv egymás gondolatját találja el, midőn a boldogság özönében uszó szemek némán találkoznak, hosszasan és némán merengvén egyik a másik fény tükörében; mindketten egyet éreznek, a nélkül hogy azt egymásnak egy pár igénytelen szóval is képesek volnának tolmácsolni . . . Ily helyzetben találjuk boldog szerelmeseinket. Végre Tihamér erőt vévén a leigéző hallgatáson, egy halk sohajjal szorítá át Irene remegő alakját. Miért remegsz úgy imádott Irenem? miként a harmatszcm a viruló ibolya azur szirmaian . . . miért hullánzik habkebled mint vészes tenger árjai? . . . oh nyugtasd meg szivedet és az enyémet az előérzetek csalfa ábrándjaitól, ne fossz meg általa földi nyenyemtől; ártatlan viszonyunk s határtalan szerelmünk kit érdekelhetne balul e földön, midőn tudod, hogy szüleink is örvendező szívvél csüggnék jövő boldogságunk egén? . . .

Bizzál forró szeretetemben jó Tihamérom! ne véld hogy azon különös érzemény, melyet keblemen látsz átviharzani, a változás vagy megbánás szüleménye volna. Oh nem! . . . szívem legszentebb érzelmei szép lelkedhez van forrva, miként az árva repkény a büszke tölgy derekához; s valamint az elváhatlanul él hű társa kebelén, ugy az én szívem is a tiédde egyszerre szünhet meg dobogni! . . .

De hogy aggályodnak véget szakítsak, föltárom remegő szívem titkát, mit rád nézve nem örömmel teljesítek. Van egy szem, ki boldogságunk napjait kaján szemekkel kíséri; van egy szív, melynek gonosz dobbanásai fölrázzák nyugodt idegzeteimet, s ha előérzetemnek hinni akarok, e lényt kerülnöm kell, kinek jövőnkrei helyzete oly közel áll hozzánk! . . . Az utó szavakra halk zörrenés volt hallható a szomszéd bokorban. Irene és Tihamér önkénytelen fordultak azon hely felé, de fürkésző szemek mit sem vehetvén ki, nagy önküzdésökbé került az elébbi lelki nyugodtságot vissza idézni. . .

Ne rettegj annyira te kis ártatlan galamb! talán egy szunyadó madárkának lehetnek rosz álmái, melyek itt közöttünk háborítlanul ülnek fészkeikben. Oh lásd neki is vannak üldöző rémei, most egy ragadozó állat, majd kőszívű emberek alakjában, melyek csendes álmaiban rémítgetik el kis szívet mint a tiédet egyetlen Irenem, ki ébren álmodol! vető utánna Endre némi célzással, s mosolygva emelvén forró ajkaihoz a bársony finomságu kezecekket.

Bátorító szavaid viszhangra találtak keblemben szép Adonisom! légy nyugodt, nem lesz okod többé remegni gyermekes féltékenység miatt, kebleden acélozva érzem az enyimet az irigység halálos nyilai ellenében is. Remegjen bár szívem, de lelkem erős; mert lásd edesem én nő vagyok, s a természeti féltékenység születésünkkel fejlődik velünk . . . Emeljen a sors óriási falakat is közzénk, hő szerelmünk képes leendő azt ledűrtetni; utáljon meg a világ e lépésemért, én azért hozzád rendületlenül hív maradnék; jól tudod hogy

képzeltő szellemem nem földi élvezetek után röpked, lelkedben van mind azon kis világrész, melyet mindenekért kárpótlásul adott az ég nekem . . .

(Folytatás köv.)

Heti szemle.

— A hétszemélyes tábla — mint a „Pester Lloyd“-nak Bécsből január 20-ról írják, — a következőleg van alakítva: Seitovszky herceg-primás, Lonovics érsek, Németh püspök, Bezerédi püspök, Lévai egri nagyprépost, Prónay Albert báró, Török Bálint gróf, Torkos Mihály és Lipovniczky Vilmos, mindketten a semmisítő törvénszék tanácselnökei; Zsoldos, Markovics, Lukács, Fábry, Zádor, Stojakovics és Fabiny, udvari tanácsosok a bécsi semmisítő-törvénszéknél, Zsivora Csanádmegye főispánja, Szentiványi Vince; Eötvös József, a pesti országos főtörvénszék alelnöke. Hubay József udvari tanácsos és pesti országos főtörvénszéki tanácselnök; Kopácsy József nyugalm. megyetörvénszéki elnök Veszprémben; Sárközy egykori vicenádor, Ambrus miniszteri tanácsos, Nagy Lajos udvari tanácsos a semmisítő törvénszéknél, Nagy István urbéri törvénszéki elnök, Somosköy és Szucsis Károly pesti országos főtörvénszéki tanácsosok. — A nevezettek mint tagok, részt vesznek a 22-én tartandó conferentiában, melynek tárgya az igazságszolgáltatás szervezése leendő.

— Eszéken a városházán is készen tartatik rég időktől egy magyar és egy slavoniai lobogó, de a városi tanácsnak a parancsnokló császári tábornok meg nem engedte a zászlók kitűzését, ha csak a középben a fekete sárga zászlót is ki nem teszi — és így a zászlók kitevése ismét elmaradt.

— Teleki László gróf elfogatásának hatása Oroszországban. Az „Ind. belge“-nek Sz. Pétervárról január 12-éről írják: Azon általános benyomás, melyet Teleki László grófnak Szászországban történt elfogatása előidézett, itt sem maradt viszhang nélkül. E hir ujra föleleveníté az oroszoknak Ausztria ellen táplált ellenszenvét; s bár Ferenc József császár azóta visszaadta a fogoly szabadságát, a helyrehozás ezen ténye semmikép sem gyöngíté a hatást, mit az elfogatás híre okozott, mely a szent szövetségi politica leg-szomorubb napjaira emlékeztet. A mi Szászországot illeti, ez eme politika kész szolgájává tevén magát, oly oldalról lőn fölismerve, mi fájdalom meglepést szült, s mindaz, mit csak fölhozhatott a szász kormány Teleki elfogatásának igazolására, Sz. Pétervárott senkit, de senkit sem győzött meg.

— Udineben, Friaul fővárosában, sajátságos módját találtak ki a tüntetésnek. Az Olaszországéhoz csatlakozást tárgyozó kiáltványok helyett ausztriai bankjegyeket raggattak az utca sarkokra. A rendőrség 50 darab ily bankjegyet gyűjtött össze.

— Ujvidéken az óhittük ujévekor, azaz folyó hó 12-én kivilágítás volt a Bánság és Vajdaság visszakebelezésének öröme. A szerb és magyar zászlókat bizalmas összeölekezésben lengette a szellő.

— Zomborról azt a hirt vesszük, hogy az nap, midőn a város polgármesterét választották, 60 egyenruhás honvéd tisztelegni ment báró Rudics József főispánhoz, a Josefstadtban internálva volt Ast Móric és Koczigh Pál vezérlete alatt a veszélyeztetett haza iránti szolgálataikat felajánlván.

— G o z s d u Manó krassói főispán Lugoson nagy lelkesedéssel fogadtatott. Az örömmozgalom a városban semmi véletlen által nem zavartatott, ha csak örömmozgásnak nem akarjuk nevezni azt, hogy a kerületi pénzügyigazgató Ziska unak jól conditionált macskazenét hoztak, Dobra, görög katolikus és reactionarius szellemű püspöknek pedig ablakait beverték, mert ki nem világitott.

— Keszerics Dragutin mint kiadó, és Rajkovics György mint szerkesztő, Ujvidéken előfizetést hirdetnek egy „Komaracz“ (Szunyog) című szerb humoristikus lapra, mely február 5-étől fogva holnaponként háromszor ivréten fog

megjeleni. Megjelenik t. i. a holnap minden 5-ik, 15-ik és 25-ik napján. Előfizetési ár egy évnegyedre 1 ft., félévre 2 ft., egész évre 4 ft. A lap főmunkatársa az ismert szerb költő Jovanovits Jovan.

— Horvátország feltétlen csatlakozását nyilatkoztatta ki Magyarországhoz, — és mind hazaárujának mondatott, a ki ezen határozat ellen törekedne. Strommayer püspöknek macskazenét hoztak.

Temesvári újdonságok.

* Tegnap reggeli fél 10 óraker nyitott meg Temes megye első közgyűlése méltóságos némethi Damaszkín János főispán ur által; kinek is első teendője volt, hogy fennhangon mondá el főispáni esküjét ily módon: „esküszöm hogy a hazának, az alkotmánynak és a törvényes királynak hiva leszek. Isten engem ugy segítjen!” Előadván aztán, hogy a mai közgyűlés célja, a megyei bizottmány választása az 1848-ki törvények alapján, igen ingerült vitakozás vette kezdetét, melynek indítója kivált Dregifs Melet g. n. e. esperes volt, ki azt hiva, hogy a bizottmányi tagok névlajstroma által eléggé nem tétetett a nemzetiségi igényeknek. Szónokot a főispán ur azért, mert szólásszabadságával visszaélt a nemzetek egymás elleni bujtogatására, kéntelen volt rendre utasítani. Feleltek neki Missics urrománul, Veszelinovics ur szerbül. Mélyen sérté alkotmányos érzelmünket, azon türelmetlenség, melylyel mások véleménye iránt viseltetett a pártoskodás szelleme, és mely már ma kezdé sorompóba vezetni az alsóbb rétegek erőit. Rövidek akarunk lenni és azt mondjuk, hogy a 600 tagból álló bizottmány oly tág tért nyitott bár mi nemü jogos igényeknek, hogy az ki annál többet kíván, csak visszaélni akar a haza, a nép nevével saját tisztátalan céljaira. Ha kell, visszajövünk alkalmilag e gyűlés folyamára, melyet a főispán ur délutáni 1 óraker azon kijelentéssel rekeszté be, hogy a bizottmányi névsorozat elfogadtatott, és hogy a megyei tisztujítás február 4-én veendi kezdetét.

* Olvasóink hihetőleg még emlíkezni fognak, hogy a Delejti még mult évi tavasszal azon visszaélések ellen felszólt, melyek itt Bánságban az urbéri földek összevásárlása körül történtek. Azon felszólas miatt ugyan eléggé meggyült bajunk az akkori császári hatóságokkal, de azért oly annyira el nem hangzott, hogy miután a közönségnek méltóbb módját véleményének kinyilatkoztatására elválták, végre titkos falragaszok képeztek azon szelentyüt, mely által az elfojtott vélemény magának utat tört. Szerettük volna, ha illető helyen be nem várnak ily tüntetések, minők a kérdéses falragaszok, melyek mindenesetre a macskazenékhez hasonlítanak. Nem javallja senki, de mindenki az előzmények után majdnem kikerülhetlennék állítja, ha megtörténtek. Most a dolog állása annyiban van, hogy Bécsből érkezett meghagyás következtében vizsgálati bizottmány alakított Hierländer Ferenc, temesvári cs. kir. szolgabíró ellen, ki az urbéri földek vásárlásában hivatalos állását leginkább compromittálta; — ezen bizottmány f. hó 19-én kezdte a kihallgatásokat Mehalában, Kolovrat N. gróf elnöklete alatt.

* Stokinger Móríc, kedves polgártársunk a tárnok ő excellentiája által Temesvár városa tisztujítására és ennek folytán a követválasztásra királyi biztosul nevezetett ki. Vasárnap délután őt, ki pár napra az országbírói tanácskozmányról közénk visszatért, a polgárság egy igen di-

szes küldöttsége által üdvözölte, e sokat sanyargatott város rendezését tapasztalt kezébe ajánlván.

* F. hó 23-án zártkörű bál tartott a redoute teremében. Már pár nappal korábban lehetett jósolni, hogy nem igen fényes eredményü lesz ezen bál, és hogy a társasági örömet nem igen fogja előmozdítani. De egy tekintetben mégis optimisták voltunk, mert mi valóban azt nem vártuk, hogy midőn testvériséggel kínáljuk meg azokat is, a kik egykor velünk szemközt álltak, bizonyos emberek aristocrata (denem a jó értelemben vett aristocrata) viseletükkel sértegetésre adjanak okot mindenfelé. Hej, hogy még oly sok ember van, a ki nem tanult semmit a viszonyokból.

* A Temesvarer Zeitung még mindig jelenik meg, még pedig a kétfejű sassal. Vajjon kinek a hivatalos közlönye a nevezett sógnér?

* A Józsefvárosba vezető várművek közt azon helyen, hol a katonai őrház áll, a gázcsövek hibásak lévén, már néhány hét óta rontják a levegőt; és így valamint a növényekre kártékonyan hat, úgy az embereket is boszantja és egészségük ellen vét az oly kigőzölgés. Ha már nem takarékosságból, legalább az érintett tekintetekből lásson az illető igazgatóság a javításhoz.

* Ma (29-én) híres hazai művésznök Reményi Ede ur, a redoute teremben hangversenyt ad, következő részletekkel: 1. Abránd. (Pirata Fantasia) szerzé Ernst H. V. előadja Reményi E. 2. Abránd zongorán, előadja Beale Vilmos. 3. a) Repülj fecském ablakára, b) Ezt a kerek erdőt járom én; átírta és előadja Reményi E. 4. Szerb és román dalok, előadja Reményi. 5. Undine (paraphrase de Concert) szerzé és előadja Beale. 6. a) Változatok a „Velencei Carneval“ dalama felett, szerzé és előadja Reményi. b) Szózat, c) Rákóczy induló átírta és előadja Reményi. Kezdeté délutáni 5 óraker.

* A régi császári tisztviselők, úgy látszik, nehezen tudnak megbarátkozni azon eszmével, hogy bennünket itt hagyjanak. A pakolás csak úgy késlekedve történik, mint az szokta tenni, ki azt várja, hogy azt mondják neki: pakolj ki megint. És csakugyan átaljánosan el van terjedve köztük a hír, hogy az alkotmányos hatóságok „beavatkozása“ legfeljebb csak három holnapig tart, mire aztán a császáriak régi funkcióikba lépnek ismét.

* A kereskedelmi kamara mult szombaton tartott ülésében Plener ur felszólítását a pénzürték rendezésére nézve vette tárgyalás alá. A határozat egyhangulag oda dönt el, hogy tétessék függetlenné a nemzeti bank a státus, vagy inkább a kormány befolyásától, továbbá, hogy ébresztessék fel mindenek előtt a népek bizodalma a kormány iránt. Minthogy pedig e cél nem sikerülhet egy két hét, egy két holnap alatt, szükséges, hogy a kormány ösztintén, hátgondolat nélkül, tántorithatlanul járjon az alkotmányos uton. Adassék meg a német-szláv tartományoknak egy közös, saját képességüknek megfelelő alkotmány; a magyar korona alatti országoknak pedig adassék vissza az ő történeti alkotmányuk megcsonkítatlanul. Ha az megtörtént, még csak akkor lehetend tüzetesen szólni a pénzügy rendezéséről, — addig csak fővényen építünk. — A kereskedelmi kamara ezen véleményadását, melyet ha időnk és lapunk tere engedi, egész terjedelmében közlendjük, nem egyenesen Plener urhoz, hanem a magyar helytartósághoz Budára intézi.

Kiadó és felelős szerkesztő Pesty Frigyes.

HIRDETÉSEK

(8. sz.)

Ajánlat.

(1—2)

Egy a magyar, német, román, francia és angol nyelvben járatos férfi, ki leginkább matematikai és természettani tanulmányokat végzett, és a kettős könyvvitelt ismerni, naponta néhány órát ezen tanulmányokkal összefüggő munkákra, ugy-

mint levelezésekre, természettani értekezésekre, erömütáni és geometriai rajzokra, mindennemü számadásokra, könyvek vizsgálására sat. kívánna szánni.

Közelebbi tudomást szerezhetni a gyárkúlvárosi, páva utca első számú házban, vagy e lapok szerkesztőségénél.

Nyeremény-jelentés és fölhívás!

A hitelsorsjegyek január 2-án megtörtént húzásnál nálam nyertek: Társaság: Selmez 105 ft; Világos 400 ft; Szobb 400 ft; N.-Bánya 400 ft.

A szint az nap történt Como-rente-sorsjegyek húzásánál a második főnyeremény nálam nyeretett. Ezenkívül a következő társaságok: Como 2 C. 100 ft; Como 4 B. 30 ft; Como 14. 50 frtot. Ezen sorsjegyek t. c. tulajdonosai tisztelettel fölkérnek, hogy magokat minél előbb jelentsék és nyereményeiket, melyek általam készpénzben kifizettetnek, vegyék át.

➔ Részletfizetések mellett ➔

egyes 100 frtos sorsjegyek, ugyszinte

t á r s a s j á t é k o k r a

50, 25, 20, 10 s 5 sorsjeggyel a

➔ f. é. február 1-én ➔

törtéendő húzáshoz az oly igen keresett

1860-ik évi sorsjegyekből

melynél 300,000, 50,000, 25,000 ft. főnyeremények vannak, csak alulnevezettnél választva különb-féle számokkal kaphatók.

Ezen társasjátékok akként vannak rendezve, hogy minden a jegyzékben tartalmazott sorsjeggyel játszatik, s lehetővé lesz, egyetlenegy ilyenmü jeggyel több főnyereményt nyerhetni.

A befizetés ugy törtéik, hogy első részletként 10 ft. beküldendő, s ezután minden 6 hét mulva egy részlet lefizetendő, ugy hogy a betétellel együtt 10 részlet fizetendő. A 10-ik részlet lefizetése után mindegyik biztosító levél után egy 100 frtos eredeti sorsjegyek kiszolgáltatok.

Egyszersmind egyes sorsjegyek is, a társas játékban részesülés nélkül, szinte részletfizetésekre és lehető kicsiny előfizetés mellett, kaphatók.

Február 1-én történik meg a

ST. GENOIS sorsjegyek

húzása; főnyeremény 52,500 ft; melyek a) az árkelet szerinti készpénzfizetés; b) 10 hónapos részletfizetés mellett olyképen kaphatók, hogy a kevének az első, körülbelül csak 6 frtos részlet lefizetése után az egész a fönebbi sorsjegyekre eső nyervények biztosittanak.

HERZBERG S. ékszer s váltó-üzlete, n.-hid-
s bécsi utca sarkán Pesten.

➔ Vidéki megrendelések a legtávolabbi helyekre is pontosan eszközöltetnek és sorsjegyek s részletfizetési levelek mindenhová küldetnek. Minden bármily pénzküldeménynel ellátott levelekre rögtön válaszolok, s a kívánt okmányok haladéktalanul elküldetnek. Nyeremény-számsorozatokot a húzás után bérmentve küldendek. — Minden sorsjegyek az első húzástól az utolsóig a legpontosabban revideálhatók. Minden tudakozódásra a legkészségesebben feleltetik, és a programok bérmentesen elküldetnek. ➔ Egyes sorsjegyekre ugy mint nagyobb mennyiségükre előlegezések engedtetnek. A részletfizetés tetszés szerint akár mikor történetik.

Pilisch A.

belváros, növendéktér, az elnöki utca kezdetén, 60. szám alatt a tekintetes nemességnek a legujabb és legdiszesebb

bál-lábbeliekből

álló nagy raktárat ajánlja.

Hölgyek számára:

Magyar fehér és fekete al-lac bakancsok, és cipők, valamint prüelle- és szövetből.

Urak számára:

Kordován és lakesizmak, valamint bakancsok lak- és cápabőrből (chagrínból).

Ezenkívül mindennemü úri és hölgyi bakancsok fiuk és leányok számára, a legjutányosabb áron.

➔ Megrendelések legkészségesebben elfogadtanak, és pontosan teljesitetnek. (2-2)

Egy diófából készült bécsi

35 sz.

ZONGORA

7-10

mely 6 1/2 nyolcadhangra terjed, és tartós kellemes hangulattal bir, jutányos áron eladandó a jósefkülvárosi 233. számú házban az uri utcában. Közelebbi értesítést szerezhetni szerkesztőségünknel.